

Een bron van kennis

DE CREMERS- COLLECTIE

ADVERTENTIE

DOOR RONALD VAN IMMERSEEL

Stichting PHB beheert een aantal bijzondere collecties op het gebied van historische buitenplaatsen. Sommige verzamelingen zijn in bezit van stichting PHB andere zijn in bruikleen. Dit kenniscentrum is van groot belang voor het wetenschappelijk onderzoek dat ten grondslag ligt aan beheer- en restauratieplannen voor historische buitenplaatsen.

geest van de overledene. De collectie bevat vele zeldzame, onder andere zeventiende- en achttiende-eeuwse, boeken. De erfgenamen droegen eind 1989 het grootste deel van de boeken, ordners en kaartenbakken welwillend over aan de Stichting tot Behoud van Particuliere Historische Buiten-

plaatsen. De keuze voor PHB was snel gemaakt vertelt Van der Leer 'Het is de organisatie bij uitstek die door het advies- en veldwerk bij buitenplaatsen een even praktisch als nuttig gebruik van de Cremerscollectie kon garanderen. Dat dit werk direct bijdraagt tot het behoud van deze buitens, de levenspassie van mevrouw Cremers, moge duidelijk zijn.' De praktijk wijst dit ook uit. De bibliotheek wordt door de medewerkers dagelijks geraadpleegd als een belangrijke bron van kennis en kunde op het gebied van historische buitenplaatsen.

Inmiddels is door de PHB, volgens afspraak, de catalogus van de boekerij gedigitaliseerd. De digitale catalogus is opgezet volgens het Adlib-bibliotheekstelsel van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed in Amersfoort. Momenteel wordt gewerkt aan de internet-toegankelijkheid van deze boekenbeschrijving. Al met al een mooie toepassing van het eerder geciteerde motto van mevrouw Cremers: 'Strijdend verder!'.

Met dank aan
Drs. Kees van der Leer, voorzitter Stichting C.M. Cremers
Henk Boers, secretaris Stichting C.M. Cremers

OP 2 JULI 1989 OVERLEED TE WASSENAAR mevrouw Cornelia Marie (Cockie) Cremers. Tot ver over onze landsgrenzen werd zij geroemd om haar bibliotheek en de door haar verzamelde documentatie over tuinkunst en buitenplaatsen. Befaamd was zij vanwege de tomeloze energie waarmee zij op de bres sprong voor dit bijzondere culturele erfgoed. Drs. Kees van der Leer, voorzitter van de Stichting C.M. Cremers vertelt over haar betrokkenheid; "Furieus was zij toen in 1979 Huis Kareol in Aerdenhout, met zijn unieke tegeltableaus werd afgebroken. Ik moest met haar mee naar Haarlem, waar zij nog een van de laatste exemplaren te koop wist van een boek waarin die tegels waren uitgetekend en beschreven. Het boek kreeg ik cadeau, met een dankwoord, dat zij eindigde met de voor haar zo kenmerkende woorden: 'Strijdend verder!'.

Kort na het overlijden van mevrouw Cremers werd door haar naaste vriendenkring een Stichting opgericht, met als hoofddoel de unieke boekerij, met vele honderden boeken, bij elkaar te houden en een nuttige bestemming te geven, in de

- * 1: Titelpagina Jan van der Groen, *den Nederlandtsen Hovenier* uit 1679
- * 2: Tuiniersgereedschap, Jan van der Groen, *den Nederlandtsen Hovenier* uit 1679
- * 3: Ex libris Stichting Cornelia Marie Cremers
- * 4: Enkele waardevolle en zeldzame boeken uit de collectie Cremers
- * 5: De stichtster van de collectie in de bibliotheek

Cornelia Marie (Cockie) Cremers (1922-1989)

Mevrouw Cornelia Marie (Cockie) Cremers was een internationaal bekende autoriteit op het gebied van historische buitenplaatsen en tuinen. Zij was aangesloten bij het *International Committee of Historic Gardens and Sites* (ICOMOS), de *International Federation of Landscape Architects* (IFLA) en onder andere lid van de *Royal Horticultural Society* en Council Member of the *International Dendrological Society*. In 1972 werkte zij mee aan de spraakmakende expositie *Nederlandse buitenplaatsen bedreigd?* Ook vertaalde en bewerkte zij Christopher Thackers' *The history of gardens tot Tuinen door de eeuwen heen*. Steeds wees zij op de eenheid tussen huis, interieur en tuin in al hun facetten. Een hondengraffe was even belangrijk als een mooie gevel, een bijzondere tulp, een mooi tuinpatroon, een fraaie leiboom of een kunstig plafond. Zij schreef vooral in vakbladen, zoals *Groen*, over voorbeelden in relatie tot Duitse en Engelse tuinarchitectuur.